

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre . . . . . 10 ft - kr.
Félévre . . . . . 5 . . . . .
Nagyedvire . . . . . 2 . . . . . 50 . . . . .
Egy hónapra . . . . . 1 . . . . .
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többeszer
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel.

A kassai találkozó.

A magyar gazdaszövetségnek október hó 8 án tartandó nagygyűlése, mint a jelek előre mutatják, imponáns bizonyítéka lesz a magyar agrár-politika térhódításának. Ötödik kongresszusa lesz ez a magyar gazdáknak; eredménye az előzők mindegyikének is kézzelfogható volt. Nyomukban keltek életre azok az intézmények, a melyeknek gazdasági és szociális fontosságát ma már nincs ember, a ki tagadná. Azaz, hogy van. A reakció, amely árnyékként kísér minden javaváló törekvést, teljes erővel tör a magyar gazdák sikereiben gazdag működés ellen is. Igaz, hogy a mult-hoz képest óriási a változás. Egy-két év előtt még a magyar közgazdasági politika terén uralkodó fölfogás homlok-egyenest ellenkezője volt a mainak. Egy-két év előtt még az agrarizmust hirdették reakciónak. Ma már — s ez talán a sikereknek legbiztosabb jele — az agrarizmus politikai jogot nyertek a hazában, sőt nagyrésztben vezető szerepre is tettek szert s a multnak uralkodó nézetei már csak sötét reakcióként jelentkeznek.

Az előző kongresszusok a kisemberek érdekében munkálkodtak. A magyar parasztságnak, a nemzet zömének a megmentése volt a legelső feladat. Az ingó törvény uralma végromlással fenyegette a kisgazdákat. A magyar föld

urái, birtokosai csak névleg voltak urak, voltaképpen rabszolgája volt mind a spekulációnak. Az általános bajokhoz járult igen sok helyütt, az uzsora különböző fajtája, amely aztán igazán végromlással fenyegette az amugy is szorongatott föld népet.

Az agráriusok első feladata volt tehát ezek ellen a visszaélések ellen sikraszállani. Nagy munka volt ez, mert a mint említettük, legtöbbször a visszaélésnek az uralkodó fölfogásnak a torzszülöttje volt. Az ingó törvény lovagjai nem is igen késtek hol nyílt, hol akna munkával meghusítani ezt a munkát. Sikertelen azonban szívós kitartással s igaz lelkesültséggel odáig vinni a dolgot, hogy ma már ez a nagy munka föltartóztatlanul folyik tovább. A kisgazdák szervezkedni kezdenek, tisztult nézetek terjednek a nép között, az uzsorát pedig győzelmesen verik vissza a folyton szaporodó szövetkezetek bástyái.

Az alapján megtámadott önérdék, persze száz meg száz új akadályt gördít az agráriusok munkája elé, amde a már elért eredmény megdönthetetlen bizonyítékot képez minden eddigi intézmény létjogosultsága mellett. Éppen ezért lehetett az agrarizmus híveinek fokozatosan, mindig szélesebb körben, akcióba lépniök s valóban, ha figyelemmel kísérik az eddigi kongresszusokat, azok munkaanyagán föl lehet ismerni a fokozatos fejlődést. Egyszerre minden föl-

adatot megvalósítani nem is lehetne, a lépésről-lépésre való megfontolt haladás biztosít csakis kellő szilárdságot minden a gazdasági haladás érdekében megvalósított intézménynek.

Az okt. 8-iki nagygyűlés a középosztály kérdésével fog foglalkozni. Ha ismerjük a magyar társadalom középső rétegeinek mai helyzetét, ha tisztában vagyunk a középosztály fogalmával: őszinte elismeréssel kell adóznunk a Kassára összegyűlő magyar gazdáknak, hogy ezt a kérdést napirendre tűzték. A nemzet gerincéről van szó. Valóban a legfőbb ideje volt akcióba lépni megmentése érdekében, mert ez a gerinc is nagyon pusztulásnak indult. A középbirtokok fölött napról-napra megperdül a dob, gazdáikat elnyelik a városi bűrök. A gentryt mintha eltörölték volna a föld színéről. Ma a városi középosztály a folyton szaporodó elégedetlen elemek miatt mindinkább halad a proletarizálódás felé. Egyszóval a magyar középosztály beteg s félni lehet, hogy a betegség átcsap az egész testére a nemzetnek, avagy talán már át is csapott.

A kassai gyűlés egyforma szimpáthiával fogja tárgyalni a középbirtokos s a városi középosztály ügyét, egyforma igyekezettel fog a leszűródő kongresszusi határozatok alapján mindkettő érdekében megtenni minden lehetőt. A kongresszusnak alig lehett volna szebb keretet választani, mint a felvidéket, a melynek

A „Barátság.”

(Allegoria.)

A „Debreczen” eredeti tárcaja.

Sonnenthal Herminé után németből

Paal István.

Az „Életzölderdeje” közepette, hol a madárcsók énekelték, a források csendesen susognak, hol a zöld moha az utat puhává teszi, vidéman lépdél egy ifju. A fénylő nap zavartalanul áll fölötté; versenyt dalol a madárcsók; szomját a friss forrásból oltva, fiatal erőteljes testét a lágy moha pihenteti.

És az „Életzölderdeje” közepette, egy szép napon, a magas fák közül egy szőlővesszővel körülfutott kis kunyhót lát maga felé mosolyogni. Az ajtó küszöbén egy ősz, magas, hatalmas alakja látható, kinek fehérhaj és szakál körített nemes arca komoly mély szemek által van bánatosan megvilágítva s úgy látszik, mintha felelmes feszültséggel hallgatózna ki az erdőbe.

— Te vagy leányom? — kérdé az ifju közeledtére — gyengéd hangon — visszajöttél mégis valahára? De nem! . . . nem te vagy. Lépteid lebegők, mint a tavasz szellője: de ezen lábak oly emberéi, kinek léptei alatt a fűszálak meghajolnak.

— Ugy van tiszteletre méltó öreg — válaszolta az ifju mély alázattal. Én egy ifju vagyok, ki az „Élet szép friss erdejében” minden czél és kíséret nélkül tévelygek. De ki vagy te, ki fénylő szemekkel tekintesz reám és bámulatos! . . . mintha engemet mégse látnál?

— Igaz, hogy sugárzó szemekkel tekintek feléd gyermekem, de nem lahatlak, mert vak vagyok, az „Emberekben bizó örök vakhit” vagyok, ki ki nem gondolható időktől fogva itt, az „Emberélet” sűrű erdejében lakom.

Az ut, mely téged hozzám vezetett, ez előtt is csalogatott hozzád hasonlókat ide; mert akkor — szóltak öreg reszkető hangon — egy kedves leánykam volt, ki minden fáradságot utasnak bőséges vezetőül szolgál; minden az „Életerdejében” eltevedt emberfiának áldása volt és a kívánt czélhoz vezette. De elment a kedves leányom, egyedül hagyott a magános erdőben; gyenge beteg vagyok, mióta elhagyott, és ha vissza nem tér, elhagyottan, magánosan kell itt meghalnom.

Az öreg elhalgatott és fénylő vak szemei könnyeztek.

Az ifju csudálkozva nézett reá és kérdé: „Miért hagyott el leányod — akkor, mikor úgy látszik te őt oly nagyon szereted?”

— Nem hagyott el — felelé az öreg bánatosan . . . önként nem; de oly fájdalom

érte, melyről nem bírtam tudomással s mely miatt a szeretett leányom áldáshozó „Barátság” visszatérni nem tud,

— És ha nem tér vissza, miért nem keresed föl őt?

— Hogy tehetném ezt szegény vak szememmel, nem találom meg soha! És a reményesség — hogy mégis tán visszatér — ide láncozol.

— Te öreg — susogja az ifju — látom hogy szívből szánsz engemet, de ha vigaszt okoz neked, ígérem, hogy elmegyek és felkeresem elveszett gyermekedet.

— Igazán megcsélekednél? kiált az ősz és elborult arca felvidul.

— Igen én megteszem — viszonzá lelkesülten az ifju. Felfogom keresni kedves leányodat s fogadom, hogy a mint igaz az, hogy itt ősz hajad előtt tisztelettel térdeplek, oly igaz az, hogy őt neked vissza hozom.

— Légy áldott kedves fiam ezen szavaiért — mondá az ősz és áldólag tette kezét az ifju fejére. Bár teljesülne fogadalmad s hozhatnád az elveszített nekem vissza.

Tudd meg, hogy szép és gyönyörűség őt nézni; hangja zengzetes, lágy és kedves, mint a fülemilé. A beteg lelkeket édes dallamával alátja el, vigaszt és enyhülést hoz a szenvedő kedélyekre. Ha megtalálod, kezéd bizalommal ragadd meg, oldala mellett megtalálod az utat ide vissza és ő ezen helyről

minden városa, minden faluja hü képe az általános gazdasági hanyatlásnak. Itt vannak azok az ősrégi városok, amelyek a multban furdóttek a jólétben s ma a tönk szélén vannak. A hajdan virágzó kézműipar, a bányaművelés, amely gazdaságuk főforrása volt, pang. Itt vannak azok a nemesi kuriák, amelyek falai között a középbirtokosság: a gentry, századokon át letéleményese volt a nemzeti géniuszunk, a hazafiságnak s melyek ma igazi gazdájuktól elhagyott fészkekhez hasonlítanak.

Bizunk azért benne, hogy a kassai kongresszus találkozója lesz a jobbérzésük egész seregének, a kik az igaz ügyhöz méltó lelkesedéssel fognak érveit szerezni minden határozatnak. Bizunk egyszersmind abban is, hogy a kassai találkozó újabb diadala lesz a magyar agrarizmusnak, a magyar föld birtokosai újból visszanyernek jórészt abból a tekintélyből s az akból a jogokból melyeket maig sem szünek meg megnyirbálni s melyektől a multban majdnem egészen megfosztották őket. Hiszünk, hogy az ellenkező gazdasági politika hívei közül sokakat zászlóink alá hajt annak az önzetlenlenségnek megnyilatkozása, melylyel az agrarizmus a legégetőbb nemzeti föladatak érdekében ezúttal is sorompóba lépnek. A magyar gazdától függ a kassai kongresszust impozáns s maradandó becsüvé tenni. Menjen el tehát Kassára mindenki, a ki bizik egy szebb jövőben, a kassai kongresszus záloga lesz annak a jobb, szebb jövőnek.

Was will er?

Szívünkben lakozó szeretetünket teljesen bíró József királyi herczegünk bocsasson meg nekünk, hogy e sorainkban kifejezzük szívünk indokolt keserűségét. Büszkék vagyunk mi.

az »Életutjának« bizton ösvényén fog tégedet kísérni.

— Atyam! add áldásodat! — kiálta az ifju és az ősz nyájasan borula reá s homlokra csókolt.

— Isten veled!, mondá az ősz ünnepélyesen. — Legyen ezen bot mindaddig míg cseléd lányomat feltalalod támaszkod. Öríz meg jól, mert ez egy igen drága jószág — »Bízalom« a neve.

Erre felállt az ifju és azon áldás csóktól — melyet a »Nemes örök vak hit az emberekben« bucsufejében homlokára nyomott — feje megvilagosodott.

Vigan távozott az őde zöld erdőbe a bársony moza takarón. Nem érzett fáradságot; sem türelmét nem vesztette el.

Ez a pon egy fa árnyékában egy kedves lányt látta pihenni. Oly szép és bámulatosan kedves látvány volt, mint a legkéjesebb tavaszi nap.

— Ah su-ogá alig halhatóan, szaggatott lélekzet-vetel közt az ifju. — Ez ő a kedves »Barátság«!

Valóban szép és kedves látvány az ősz cseléd lánnya.

És odalépve felebreszte.

— Te vagy a »Barátság« kérdé gyöngeden és nem lenné-e hajlandó engemet az élet bonyolult ösvényén kísérni, mert én ezt magam egyedül kellően nem ismerem.

— Igen! elkísérlek! mondá szelíden a lány s beleegyezés jeleül szép fejevel bólintott.

szinte rártartosak arra, hogy Palatinus Jóska fia megmaradt miénknek. Együtt dobog vele a szívünk együtt örülünk, ha öröme van s vele sirtuok, mikor nagy bánat érte jószág a tyat szívét.

Mert ő az egyetlen igazi magyar királyi herczeg. Más talán meg se értémé úgy a mi bajunkat, úgy talán nem is tudna megvigasztalni bennünket. Neki hatalmas, csodás ereje van fölöttünk, varázso, bűvös talizmánya — a magyar szó.

Es ime olvasom a tudósításokban, hogy a minap, mikor egy szerencsetlen muzsikus hirtelen a perzsa sah elé toppant, hogy atnyujtsa alázatos hódoló szerzeményét, odaugrott és rárvált a lemagyarabb királyi herczeg egyetlenegy fia, ekes germán nyelven:

— Was will er?!

Nem tudjuk, csak mi egyedül-e avagy talán a jó magyar hazafiak, mindnyaján, úgy érezzük, olvasvan e hirt; hogy valamit elvesztettünk.

Valami drága kincset, mit örökségkép felv. öriztünk, tartoztatunk, s egy napon vyerátnul arra ébredtünk, hogy a kincs helyen értéktelen tegla va.

Ki vette el? Ki lopta el? Hol rejtőzik? Hova bujt el? Talán bizony megrögtelte hogy csak olyan kicsi nemzet tulajdona? Megszalá a nagyravagyás, idegen helyen akart pompázni, ragyogni? Hej, pedig hiába megy bárhova, sehol sem fogják úgy megbecsülni mint ebben a kis országban, ez aranykalászos delibabos magyar hazában.

Olvasom, olvasom, hogy a parkklubban József Áost a Rakócziival fogadta a perzsaok fejedelmét. Szinte hallom a lelkesítő indulót, hallom a riadó éljenzést. De nem tehetek róla, ugytetszik, Rakocit, éljenriadalt mindent tulkiált ez a három szó.

— Was will er?

És eszembe jut egy szomorú jelenet. A Vörös Kereszt kórnázban gyilkos golyóól taláva, sappedtan, erőtlennül, utolsó perczait elve egy fejedelmi ifju. Hasztalan volt az orvosok tudománya, a szülő ketségbeesése, a vég egyre közeledett. Papot hozattak, s az ifju ajtatosan fölvette az utolsó kenetet. Mély meghatottsággal áltak körül az agyat, míg a »Hiszekegyet« a papnak utána mondá. S

Erre megfogá az ifju kezét és az »Életbonyolult ösvényéhez« vezeté.

Az ut nyiló viragokkal volt szegélyezve, a madárlák pedig szebben és tisztábban énekeltek mint valaha.

A lány a legszebb viragokat szedé és ajándékozá az ifjunak ki ezen drága kincset szívére téve öríz meg.

Midőn pedig egy darab ideig — melyet az ifju elég rövidnek vélt hinni kezét-kezebe tartva, — vándoroltak: egyszerre a kedves lányka meg-la és mondá:

— Megálj! itt elkell válnunk, nem szabad, hogy tovább kísérjolek. . . Isten veled te kedves ifju!

Erre az ifju megijedve szólla:

— Te vedsz! mi nem vagyunk czélnál; az atyád kunyhója még-nagyon távol van innen a sűrű erdő között; így meg nem hagyhatz magamra te kedves »Barátság«.

A lány kis fejét rázva mondá:

— Te tévedél! Én nem vagyok az általad szeretett »Barátság« és a cselé, melyhez tégedet kell vezetnem itt van ezen a helyen.

— Te nem vagy a »Barátság«! — jajdul fel az ifju fájda'masan. Így te meg-caltál!

— Nem csaltalak meg szólla a lány mosolygva. én az »Ifjuság« vagyok és én nem csálhatok; de azért nélkülém kell tovább vándorolnod.

Igaz, hogy faj az elválás, de meg kell lenni.

— Isten veled!

— Isten veled! viszonzá az ifju fájda'masan meghajtvá térdit a kedves »Ifjuság«

midőn bevégezte, odafordította esdő arcát az összetört apához:

— Nemetül is el kell mondanom. . . Nem kellett elmondania.

S-k.

Vita a párjájképességről.

Debreczen, okt. 2.

Az »Aradi kereskedők köre« tegnap választmányi ülést tartott. A szőnyegre került kérdés igen multságos volna, ha olyan szomorú nem lenne. Összegyűltek, hogy kijelentsék ez a meggyőződésüket: a kereskedői alkalmazottak parbjaképések.

Maga az eset, a mely ezt a kérdést napirendre kerítettél körülbelöl ismeretes és csak azért rekapituláljuk, hogy az aradi kereskedők köre nyilatkozatának körülményeivel foglalkozhassunk. Mert valahogyan nagy fordulatot mutat az, a mikor a parbjá ettörlése iránt indított akciók közepén te ilyen testület parbjaképességi bizonylatot kéuyt en k állítani magaró.

Az eset maga néhány hettel ezelőt történt, Schwarz Pal ur, foglalkozására nézve: irnok, ket megbízottjával provokálni akarta Eisele Jánost, a ki egy aradi divatru cég alkalmazottja. Mikor a megbízottak arról értesültek, hogy Eisele Janos nem könyvelő az üzletben, hanem »csak« kereskedő segéd elállítottak az elégtétel-kérésért, mert ok uri emberek s kereskedőséggeddel nem állhatnak szóba. Sőt ezt egyik helyi lap nyilttéri rovatában ki is jelentettek.

Ha csak idáig lett volna a dolog, akkor mindenféle ciki helyett sokkal üdvösebb volna, Schwarz Pal irnok urnak es Schissel meg Koller nevű megbízottinak erüs huazonötöket vernie a talpara. Ezek a jambor urak nagyon zöldek lehetnek, s gondolkodó képességük minthé még a szokottnal is alacsonyabb színvonalon allana.

Amde Eisele Janos — nem is minden alap nélkül — úgy látta, hogy ezeknek a gyerköczöknek a felfogása meg sok más öklökkel egyezik, s így az eppen annyire komikus, mint lovagiatlan kijrletés az egész magyar kereskedői osztályt megbantotta. Esetet előterjesztette tehát az »Aradi kereskedők köre«-nek, amely az ügy fölött a következő határozatot hozta:

előtt, kitől örökre elválnia kelle. É a lányra borulva — mindket arczat megcököta.

— Tartsd meg az általam ajándékozott viragokat, mondá csendesen. »Egészség« és »Vidámság« az s így legjobb adományom. . . Aztán elült.

Az ifju-meg sokáig térdelt ott lehajlott fövel és úgy tetszett neki, mintha a lány azzal a két arczára adott bucsucsókkal a legfőbb jót öle elrabolta volna.

De a szíven nyugvó virágillata, a mely erősen és édesen száit fel, arra figyelmeztette, hogy az »Ifjuság« által vissza hagyott adomány maradandó lesz.

Mint férfi emelkedék most fel és bátor léptekkel halada az »Életösvényén«, de az ösvény mind meredekebb és kavicsosabb lón.

Egy szép reggelen tisztá kis pa'ak partján egy hullámozó arany haju, bajos, női alakot pillanta meg a tisztia vízből vissza tükrözödvé, ki lassu, édesen zengő hangon énekel.

— Ah! . . . ez bizonyosan a »Barátság« mond a vándor szívrepödő örömmel. Igen. . . a beteg leket kedves dallamával édes atomba riogatja. »Énekelj nekem is édes dalaidat kedves »Barátság«! — szolt kozb-lepve — és vezess el a nehéz göröngyöz »Életösvényén« az ohajtott cseléhez.

A szép aak felála és az ifju felé lebege.

Vezetni foglak mondá elbűvölő mosolylyal. . . Nyujtsd kezedet!

A vándor büsegesen megragadá kezét; az pedig ezét gyengeden szorítá meg. És így oly könnyedén és lebegően vivé őt a meredek

«A választmány nem tartja hatáskörébe tartozónak, hogy bárki magán ügyében, mint egy testület erkölcsi képviselője, véleményt mondjon, vagy bírálatot gyakoroljon, s így a szégyen forgó magán ügytől eltekinteni kénytelen. Miután azonban ezen magán ügyből kifolyólag a kereskedelmi alkalmazottak, s így a magyar társadalom egyik számottevő művelti osztályának lovagiasága és parbjaképessége vonatott kétségbe, ennél fogva indittatva erzi magát a választmány ünnepélyesen kifejezni azon meggyőződését, hogy a parbjaképesség egyedül az egyéni tisztesség kérdésével kapcsolatos és a választmány a legerősebben tiltakozik olyan helytelen és igazságtalan fe fogas ellen, mely egy tisztas társadalmi osztálytól a parbjaképességet megtagadni mereszeli.»

Ime tehát a XIX ik század alkonyán, a mindenféle parbjaj-ellenes mozgalmak daczára forró óhajunk, hogy parbjajozhassunk. Ha három zöld gondokozású embernek ez jutott volna eszébe, hogy a kereskedői alkalmazottak tisztességét, becsületét vonja kétségbe, ugye bár senkinek nem jutott volna eszébe az ilyen bolondgombáral foglalkozni? — Hogy Schwarz Pál ur, vagy Piriputy Jankó mit tart a kereskedői osztályról, ugyan ki törődik azzal?

Es most itt a bibi. Hogy a Schwarz Pál ok ostoba nyilatkozatan fölhaborodtak a kereskedőségek, ez annak a jele, hogy ezek az emberek olyast mondtak, a mit a mi ugynevezett parbjaj-kepesseg. Tehat a kettő között különbséget tesznek.

Enek kell már egyszer véget venni. Mer a parbjaj-mániának addig vége nem lesz, a míg a magyar társadalom kulurája jól előre nem halad. Ez pedig — fájdalom — még sok lesz meg. Addig tehát — akarmilyen nevetésesnek tetszik is az, hogy erre szükség van — tenyleg nem marad más hátra, mint hogy a kereskedői és mindenféle más osztály vizsautasítsa azt a lappangó felfogást, hogy

kavicsos ösvényen és oly csodás elbájoló énekek köte le érzéseit, hogy nem érzé az ut szuro kavicsait, melyen haladtak, és soká nem vette észre, hogy mindég alabb és alabb tévelygnek az «Életerdejének» sűrűségében. Egyszerre a vándor lankadság szálta meg és vezetőjét csak nebezen követhette. Ekkor ijedten vette észre, hogy vadon közepett van, melyben a szép nő csodalatos világító alakja lépked élte s itt megállt.

— Nem akarok veled tovább menni! — mondá határozottan.

— Látom, hogy hamis utra vezetél; de a gyászoló apának megígertem, hogy elvesztett leányát vissza viszem. Igéretemet be kell valtanom kedves «Barátság»; — azért kérlek jervelem és vezess az igazi helyre.

A szép nő aranyos fürteit rázva szomoruan válaszolá:

— Te tévedsz! én nem vagyok a «Barátság» melyet te keresel s így igéretedet még nem válthatod be.

— Nem vagy a «Barátság»? kiált mély megütközéssel a vándor, ki vagy hát te csábító szépség?!

— Én a «Szerelem» vagyok! elel a szép női alak villámló szemekkel és semmi okod sincs rám haragudni, mert nélkülem a nehéz meredek «Életutat» nagyobb faradság nélkül soha meg nem tehetted volna, különben ba kívánod tovább is kísérhetlek; de te egy jobb vezetőre kívánod magadat bízni, tehát elkell valnunk . . . Elj boldogul!

Es lány karjai közé ölelve forró érzékeny csókot nyomott ajkára, Isten veled susogá

az ő becsületük nem olyan, mint a másik becsülete.

Afféle jogegyenlőségi elvnek kell tekinteni, hogy ha már az oktalanság bizonyos osztályokban divatos, szabad legyen ezt az oktalanságot a többi osztályoknak is gyakorolni.

Kinai események.

A Knában duló véres harc legújabb fázisairól következő tudósításokat kaptuk.

A belga király követét meggyilkolták.

Berlin okt. 1.

A Petite Bleu jelentése szerint a kínai belga misszió vezetőjét, FIVE főhadagyot, számos szolgáljával és kíséretében volt két mérnökkel július közepé táján, Tuanosi tartományban, a Tibet felé vezető úton, boxerek meggyilkolták. A főhadnagy Lipót király megbízottja volt és a király elutazása előtt kihalgatáson is fogadta. FIVE az özvegy császárné arulásának lett az áldozata.

Nem tudjuk, mió elégtételt vesz magának a belga király a «sérelemért». Az bizonyos, hogy a büntetés nem csekélyebb, mint a Ketteler báró meggyilkolása. FIVE főhadnagy a király megbízottja volt s ha egy európai uralkodó megbízottját egy más állam császárnéja megöleti, ez tegeklatansabb megsértése a nemzetközi jognak. Lipót király feltétlenül elégtételt fog venni és pedig ep úgy, mint Németország, követelni fogja a bűnösök kiadását.

Berlin, okt. 1.

A Wolf-ügynökség jelenti Sanghajból tegnapi: Itt közzétettek egy Tayefuban e hónap 25-én kelt császári ediktumot, mely sok körüírassal azt mondja, hogy a trón ártatlan a helyzetben, melyet az idézett elő, hogy a hercegek és udvari méltóságok paroltak a bokszereket. Azokat tehát meg kell tehát büntetni. A vetkes hercegek közt felsorolják Huangtai, Heun és Tpo-Hing elsőrangú hercegeket, a kik rangjukról és hivataluktól megfosztatnak, Tuán masodrangú herceg szintén elveszti összes hivatalait és járandóságait és szigorú megbüntetés végett átadjatik az udvari bíróságnak.

Ismét. Vedd és őrizd ugy ezen kézgyűrűt mint legdrágább vagytonodat . . . Ez az a mit neked adhatok . . .

«Megboldogultemlek» a neve.

Ezzel eltűnt.

Egyedül állt ismét ott és a csók, melyet a «Szerelem» nyoma ajkára, fájdalommal rázkódtatá őszre banatos szívet, de a drága kis gyűrűt ujjára huzva, az öreg botjára támaszkodott, — utjat tovább folytata.

Zöld cserjéből kimagasló meztelen kötömegeket és szirtketek szálzott meg. Izmai még elég erősek, akarata szilárd vala, de reménye hogy az elvesztett — általa soha nem ismert «Barátság» valaha feltalálja mindinkább és inkább foszladozott.

Egy szép napon egy szürke szót tátongó üregből ismét egy gyönyörű női alak emelkedett eleje, ki repülő fürtekkel és lengő ruhában egyenest elébe állva, vakító fehér karját kitarva, magához integé.

— Bh erő, ez a barátság — kiálta és labbaihoz borula.

Hogy valahára az élet csucsán találom meg az óhajtottat! Ő az ki vigaszt és enyhülést nyujt a szenvedő indulatnak, Isten hozott te áldást osztó «Barátság» valahára mégis feltaláltalak! Bizalommal engedem magamat át, hogy az «Élet ösvényének» biztos utján fogsz kísérni. A kedves jelenség fejét gyengén megbajtá.

— Igen kísérni foglak szóla örömteljes hangon, de feltétlenül és teljesen kell bennem biznod.

Kossuth szobor leleplezés N.-Kőrösön.

— Tóth Andras alkotása. —

Nagykörös, okt. 1.

Vasárnap leleplezték le Kossuth Lajos szobrát a hazafias magyar alföldi városban, Nagy Kőrösön. Bennünket a szép ünnepély azért is érdekelt különösen, mert a szobor alkotója Tóth Andras, a debreczeniek zseoiális szobrász művésze.

A leleplezésre úgy a fővárosból mint a vidékről sokan mentek Nagykörösre. Képviselőink közül ott voltak: Kossuth Ferencz, Eötvös Károly, Olá y Lajos, Hent a l l e r Lajos, gróf B e n y o v s z k y Sandor, H o r v á t Adám és T ö r ö k Gyula.

A leleplezési ünnepélyre lobogódszt öltött N. Körös város. A szobor körül óriási népmoeg gyült egybe. Ünnepő ruhás kőrösiek kecskemétiék és czelediek vártak abítattal a függetlenségi part vezér embereinek ünnepi beszédét.

Az első szónok Kovács Lajos ref lelkes 48 as honvedhadnagy volt, ő nyitotta meg az ünnepélyt szép beszéddel.

Utánna E ö t v ö s Károly mondott beszédet frenetikus hatás mellett. Beszédét így végezte be:

Aldott legyen a kéz és a láge me, mely e művet megalkotál! Aldott legyen e városnak előjárósága és minden lakója, a miért e műnek megalkotását elméjével meggondolta s buzgóságával véghez vitte! Mind az agg, aki a konyvadóban látja az élet fényét, mind a serdülő, a kire a támadó nap árasztja világát, legyen egészséges, vidám és megelegedtt! Hogy valamikor közelébe jut az emlékműnek; lelke visszaszálljon a multba s újra s újra megteljele ama dicső alak emlékezetével, feledést nem ismerve s érzésben, kegyeletben s haza szent szerelmében nem lankadva ültesse át azt az emlékezetet szülő a gyermekének, idős az ifjunak, honfi a jövevénynek tiszta szívébe.

Es legyen áldott e föld országunk minden határan és legyen áldott dicső magyar nemzetünk; boldog és virágzó, hatalmas és szabad, nagy tettekre és nagy érelyekre mindig erős és mindig készséges, példajavak fénylő s nevének becsületével mind a világot elárasztó. Mert Kossuth Lajos ezért élt és harczolt, ezért szenvedett és halt meg.

— Bizom benned, mondá a vándor bizom benned teljesen.

— Jó van — mondá a szép nő nyajaskodva. Tehat add ide a kis gyűrűt, melyet testvéremtől a «Szerelemtől» kaptál . . . nem alkalmas az ugyse vándorlásodhoz, nélkülözheted ezen csalárd ajándékot oldalam mellett.

Oda adom, szolt a vándor örömmel. A te oldalad mellett — te kedves — minden kincset nélkülözhetek . . . Miközben a szép nő a kis gyűrűt a saját ujjára huzva folytata:

Add át nekem azon virágokat is, melyeket legfiatalabb testvérem, az «Ifuság» bagyott nálad, azok ugyis már elbervadtak, másokat, virulóbbakat akarok neked azok helyett adni.

Erre a vándor azon virágokat is, melyeket az «Ifuság» az ő szívére illesztett s melyeket ott eddig hiven megőrzött, a nyujtotta a szép jelenségnek, melyeket az mohó kézzel ragadott meg s ruhái fodrai közé rejte. Es ada azok helyeit cserébe egy piros virágcsokrot, melyet észre nem véve, hogy tövises, — örömitásan tűze kablere.

— Mit kívánsz még te kedves? — kérde. — Átengedem mindenemet a mivel bírok csak fehér kezedet nyujtsd a legboldogabb vándorlásodhoz.

— Mi szükséged van azon botra, melyre támaszkodol? — Add ide azt is, hisz a «Barátság» biztosan és hiven fog kísérni.

Erre atnyujtá a vándor a szép nőnek azon biztos támaszt, melyet egykor a vák ösztől kapott volt, mit az átvéve ugy sujította

Istennek és a magyar honfiszivnek egyesült ereje tegye fogzónossá áldásukat!
Elemi erővel zugott fel a taps és éljenzés a szépségekben gazdag szónoklat után.

Majd a dalárda éneket el a egy gyújtó hazafias dalt, mire Szabolcska Mihály az njabb magyar lírának ez a legigazabb képviselője lépett elő a poéta szívének melegével bezománczozott alkalmi költeményét olvasta fel. A gyönyörű óda minden versszaka után éljenzésben tört ki a tömeg tetszése az elragadó költemény elszavalásakor.

Szabolcska Mihály verse.

Az én apám szegény jobbágy-gyerek volt,
Szó illet engem ennél a szobornál.
A hol Kossuth áll: tinéktek ez a hely
Csak kegyeletes; — nekem oltár!
Az ő nevé imádságomba szóni,
Örökségképpen hagyta rám apám . . .
Ti csak vétkeznétek, de engem Isten
Migverne, ha holtig nem áldanám!

Mi szenteket sem imádtunk, de mégis
Állott egy szent kép a szobánk falán.
Ott az alatt templomoztunk mi "etten,
Én, még egy öreg közhonvéd: apám!
Hallgattam a meséit áhitattal,
Oh, mert milyen mesék voltak azok!
Ragondolok, s arcom ma is kigyul rá,
Szemem ma is könnyben ragyog!

Egy hőse volt ez édes, szent meséknek,
Egy ragyogó tündökletes alak:
A ki — csodák-csodája — én előtttem,
Maig olyan mesésen nagy maradt.
Sőt egyre nő! S fog nőni még, tudom jól,
A fiam, unokáim szívében . . .
Mig csakugyan mesévé válik egyszer,
Valami törpébb kor szemében!

Kossuth Lajos, nemzetem Mesiása,
Nem szobrok tartanak fenn tégedet.
Népedbe, melynek véranója leltel.
Olvadt át a te életed!
Szívünket meg tisztább tűz gyújtja langra:
Önkénytelen reád emlékezünk,
S karunk a mig irtózik majd a lánctól:
A te néped leszünk!

És nemz-dekről, nemzedékre élsz Te!
És hívni fognak hazaszeretnek.
A szabadság bujdosó csillagának.
Ki az utat jelölöd nemzetednek!

egy kőszirthez, hogy azonnal dirib darabra törött.

— Állj meg! . . . kiálta a vándor ijedten. De e pillanatban fenyegető állásba helyezkedve, felemelt karokkal látja a jelenséget maga előtt alni.

Vissza hőkkenve ezen látványtól, kábultan kérde:

— Ki vagy?! . . . Nem így nézhet ki a kedves «Barátság» a mely engemet védelmezni és kísérni ajánkozott. Kényszeritelek, szólj ki vagy?

Erre a csalfa alak a sziklákról borzalmasan visszhangzó hahotára fakadt és metsző gunnyal kiáltja:

— Persze, hogy nem vagyok a «Barátság» te bárgyu hi-zekeny, bolond! És ha tudni akarod, kiéletemet, ugy tudd meg, hogy én az «Önzés» vagyok, a leghatalmasabb uralkodó az «Életösvényén» . . .

Mindent, mindent nekem aldoztál. És a virag, melyet azért tölem kaptál? . . . Annak «Háladatlanság» a neve.

Nem elégedtél meg azzal, mit az «Ifjuság» és a «Szerelem» nyújtott. Engedted magadat egy balga vak öznekné sopánkodásai által tévuttra vezetetni . . . Éle-ed bosszú: egy ábrándot haj zoltál. Fogadd tehát bucsuzásul ezen vezzettel, hogy annak a kit kerestél, előlem, mint a leghatalmasabb testver előreg kikeltt ternie és így őt életutadon soha, de soha többé le-nem találod.

Indulj te balga es kered egyedül utadat melyen az életfergetegből kijuthatsz.

Ezzel eltűnt.

— Kesergő bonfi-nóták dallamában
Sírsz majd velünk a szomorubb napokban.
Ha elfasulnánk ébresztőnk lezész.
Zászlónk a harci viharokban!

Hirdesse más lángelméd ragyogását,
A tudósok száz aiaiba!
S' zengő szavad csudálatos hatalmát,
Mely egy világot büvölt amulatba!
— Az én szívem ugy hadd lángoljon érted,
Oh, nekem zgy légy mindörökké oltár,
Mint a ki a népet öledbe vetted,
S az elnyomottak pártfogója voltál.

Egyenlőség, testvériség, szabadság.
Ime: itt áll leghűbb apostolod!
Fajszereget, hajthatlan férfi-jellem
Ime: diadal oszlopod!
S mi epigonok mértékül e multat:
Mig szankra fogni csak reszketve merjük:
Szemünk e fenybe vész, s magyar nevűket
Kossuth Lajosért büszkábban viseljük.

És ha ve-zélyben lesz majd a haza:
Ne féljétek, Kossuth fog még üzenni.
Az lesz az ünnep! Megmozdul az ország,
Látom a táborot egybeseregelni:
Megmozdul az emléktől a göröngy is
S gyermekek, agkok állnak csatarendbe,
Ugy, ugy veressipkások, csak előre
Sohasem fogy el a Kossuth regementje.

Oh, tündérrege-szinű nagy idők ti,
S te legnagyobb alakja ez időknék,
Ti vagytok a mi eltett dicsőségünk,
Magvai a jövőnek!
— Minek törtél Petőfi lantja össze?
Te tudnál itt méltó dalt mondani . . .
En nem tudok, csak néman leborulni,
Csak oket áldani!!

A függetlenségi és 48-as párt elnöke emelt ezután szót. Kossuth Ferencz hatalma, a nagy teret egészen betöltő érczes hangon mondotta a következő szép alkalmi beszédét:

Kossuth Ferencz alkalmi beszéde.

Meghatottan állok e szobor előtt; hallani vélem ha gát, a mint hozzám szól; pedig e szobor néma; nem dobog keblében szív; nem lakozik agyában alkotó lélek; és mégis él e szobor, él és érez.

Hallom a szobor hangját szólaní szívem mélyében; figyeljétek szív-itek dobbanásaira

Ez pedig a földre esve, kezeivel arcát elédé és érezte, mikép furódik mélyebbre és méyebbre az égő piros rózsza a «Háladatlanság» tövisé szívébe. Érti, ogy minden jót, minden szépet, melyet valaha birt az embertéegben vetett nemes hi-ét, az «Ifjuság» és «Szerelem»-től nyert drága kincseket a család «Önzésnek» engedte át és felismere, hogy ezen drága kincsei örök időkre elvesztek.

Sokáig feküdt sóbajtozva, tompa fájdalom között: végre felemelkedik mint egy kifáradt, megtört ősz. Beesteledett, a csupasz kőszirteket felhő borította, két fátyolozott szürke alak vonult el előtte. Ingadozó leptekek követték zeket. Ugy tetszett, mintha kör lenne, mely lenge foszlányokra oszolta ismét lényegtelen párává összefolyta. De a két alak elkülvitve maradt és feltartóztatlanul folyton előtte lebegett.

A két szürke alak akarata ellenére s magával vonzolta. Közrefogtak a kifáradt öreg embert és vezették az «Élet éjjelebe».

Követte őket tehetetlenül. És remélte, hogy oldalukon majd azon kunyhóhoz jut, melyben az őz ember egykor áldását adta rá. Remélte, mert nem tudta, hogy a «Megtévesztés» és «Keserűség» lettek vezetői és hogy ezen szomora alakokat követve még távolabb és távolabb jut az óbajtott czéltől.

És így ingadozva a «Keserűség» és «Megtévesztés» környezetében a «Háladatlanság» szuró tövisével szívében iránytalanul — az «Élet sötét éjszakáján» tovább vándorol a nélkül, hogy az «Emberség» iránti vakhitévalaha megodta volna.

Nagy Körös lakói, és ti is hallani fogjátok szózatát.

Azt mondja, nem haltam meg, nem tettemek el, mert én vagyok az eszme, az elv; az eszme, mely örökké fiatal, az elv, mely örökké hajthatatlan.

Azt mondja, nem haltam meg, nem tettemek el, mert én vagyok a magyar szabadság, a magyar függetlenség, mely örökké élni fog, mint nemzetem halhatatlan joga.

És a mint a hangot hallom, behunyom szememet s látom magam előtt a jól ismert, forrón szeretett alakot — édes atyám, dicső mesterem alakját,

Látom a mint megfujja tüneményeszerű páyáját; látom a mint ébreszti százados államából nemzetét; látom a mint megszerzi népének szabadságát; látom a mint szóval és fegyverrel védi azt; látom a mint hirdeti a világ előtt nemzetem jogait; látom a mint testé változtatja a törhetlen elvűséget; és végre . . . oh fájdalom! . . . látom őt mint aggastyánt, őszbe borult fejjel, megtört testtel, de örökké ifju hittel, reménnyel, bizalommal nemzetem jövőjében, magyar fajja államalkotó hivatásában.

És most a magyar hazafiság ide állítja az örökké élő, örökké buzdító, örökké nemesis ő szobrot e nagy térré, egy igazán magyar város közepére; ide állítja, hogy honszerelmet és honfi erényt hirdessen a keső unokának.

Ha lenne valaha köztetek Nagy-Körös lakói, a ki megantorodnék a hazafiság útján, jöjjön ide. Jöjjön ide az ifju, ha erőt keres az élet küzdemére, jöjjön ide az aggastyán, ha vigaszt keres a tört remények között; és mindnyajan koszcruzzak meg szívök virágait, a magyar nép atyjának élő képét.

Mint Kossuth Lajos vérenek vére köszönetet mondok nektek kegyeletes érzelmeitekért, mint Kossuth Lajos tanítványa — kinek életutját ő jelölte ki — a ti lelkesültségekkel együtt lelkesülök, veletek együtt érzek, hazafiságtokban aczélosítom meg izzó hazafiságomat.

Éljen és virágozzék Nagy-Körös és álljon e szobor!

Kossuth beszede után Nagy-Körös polgármestere beszelt, lelkes szavakban vette át a szobor gondozását a város nevében.

A szobor.

Tóth Andras gyönyörű alkotásáról ezt írja egyik előkelő fővárosi lap:

A nagy-körösi Kossuth-szobor a város legszebb helyén, a Deák-téren nyert éhelyezést. A tér keleti része felé néz Kossuth-alakja, a szobor háta megett van a templom, melytől szeles ut vizs a szoborhoz.

Maga a szobor sikerült, monumentális alkotás, mely kellemes benyomást gyakorol a szemlélőre. Nagy Körös (?) szülőltének, Tóth Andrásnak műve a szobor, mely Kossuth Lajos álló helyzetben ábrázolja, Magyar ruha feszül dőczeg testén. Számos márványlépcső vizs a szoborhoz, melynek tövében gyeptágt diszeleg.

Büszkén konstátáljuk mi is szobrászművésznök legujabb szép sikerét, s kívánunk neki még sok diadalt.

H I R E K.

* **Vidéki tanárok sérelme.** Az állami tanárok sehogysem tudnak belnyugodni abba a helyzetbe, a melybe az 1893. évi fizetési törvény jutatta őket. Évrol-évre több panasz hangzik fel a rangsor ellen, a melynek összeállításával kivált a vidékiek, nincenek megelégedve. Ugyanis míg a magasabb VIII. fizetési osztályba a fővárosiak negyötöd részben foglalhatnak helyet, addig a nagyszámú vidéki tanárságnak egy negyed sem jutott bele. Ez aránytalanságot csak növeli az a körülmény, hogy a kormány soron kívül is leginkább, sőt néha kizárólag fővárosiakat léptet elő, a kiket nyíis a vidékiek rovására kárpótol a főváros dragságáért. Ez eljárás ellen foglaltak állást a vidéki állami tanárok f. évi szept. 30-án Szegeden tartott értekezletükön,

melyre a legtávolabb eső középiskolák Károlyi Pál, Szamosújvári István, elbűnték a magok képviselőit és a melyen a debreczeni realiskola megbízásából részt vett dr. Kardos Albert. Az értekezlet elhatározta, hogy memorandumot intéz a közoktatási miniszteriumhoz és azonkívül a tanárok helyzetét és kivált a vidéki tanárok sérelmet szóva téteti a képviselőházban.

* A debreczeni tiltakozó gyűlés és a fővárosi sajtó. Főiskolánk hazafias, a Szabadság, Egyenlőség, Testvérség, hármas szentségért rajongó ifjuságunk szombati tiltakozó nagygyűléséről a legnagyobb dicséret és elismerés hangján szól a fővárosi sajtó.

A budapesti lapok a gyűlés lefolyását teljes részletességben adják elő, s gratulálnak ifjuságunknak, mint a mely elsőnek emelte fel a reakciós irány ellenvető szavát, s ezzel megakadályozta, hogy a magyar ifjuság nevében a nepparti érzelmű pesti egy. polgárok további brutalitásokat, visszaéléseket elkövetessenek. A lapok szívből üdvözlők, Debreczen főisk. polgárságot, hogy lemosta a magyar ifjuságról a már-már rátapadt gyalázatot, hogy megmutatta, miszerint a magyar ifjuság most is langol min azért, a mi szép, jó és nemes; hogy az egész ország színe előtt tett fényes tanúbizonyságot, hogy a marciusi itjak méltó utóda.

A Magyar Szó e szavakkal vezeti be a gyűlésről szóló referációját:

Országszerte hirhordt vált az Egyetemi Kör ez idei választása. Mindenféle a közmegegyezés hangján tárgyalták a fiók néppárti apostolok észvesztett izgasát s leirhatlanul brutális eljárását.

Az ország közvéleménye egyértelmű állást foglalt ez alkalommal a liberális érzelmű egyetemi ifjak mellett.

A vidéki főiskolai ifjuság s-m maradt telenől. Kibontotta a zászlót. A debreczeni akadémia ifjusága volt az első, a mely ismert lelkesüléssel, hazafias eszmékért való rajongással vált tárgyalás alá vette a fővárosban történteket.

Pénteken delutánra tervezték legelsőbb tiltakozó gyűlést, melyen kifejezésre akarják juttatni azon ellenszenvet, amivel az egész hazafias magyar ifjuság viseltetik a budapesti tudományegyetem ifjusága körében lábra kapott klerikalis és nepparti irányzattal szemben.

Az Egyetértés vasárnapi száma az igazi magyar ifjuság, ezimén számol be a gyűlésről; a tegnapi lapban ismét hosszú cikket olvashatunk ugyanerről.

Többek között ezt írja:

Leczke a klerikalis ifjuságnak,

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a debreczeni főiskola halgatói imponans tüntetést rendeztek a budapesti tudományegyetem erőszakos uralomra jutott klerikalis vezetője ellen. Az a határozati javaslat, melyet tomboló lelkesedéssel fogadott el a hazafiasan gondolkodó debreczeni ifjuság, lezke azoknak, a kik a pápai himnuszt, meg az „Erger-Berger” kezdetű éneket kurjongatták végig a főváros utcáin. Megtanulhatják bolőle — a mi nem tudnak, — hogy Krisztus vallása a szeretet vallása, nem pedig a gyűlölete, hogy kevesebbet kell a magyarrifjuságnak a klerikalizmusmal szembeállítani. A legmagyarabb vármegyékben összegyűlt tősgyökeres magyar ifjuság mondta ezt a neppárti szolgálatba szegődött fekete-sarga lelkű urfiaknak. A kiknek szíve hevesen dobog az igaz szabadság és szabadságért, az oktatás tettelemeslik megkalapjukat a hazafiasan gondolkodó debreczeni ifjuság előtt.

* Az ev. ref. egyház presbyteriuma októ. 1-én nem intézett ügyek tárgyalására októ. 3-án d. u. 3 órákor másodszeri meghívásra gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30. § a értelmében aj lenlevők többsége határoz.

* Balázs Kálmán temetése. Tegnap délután 3 órákor helyezték örök nyugalomra Balázs Kálmánt, a h. neves cigányprimást, a hatvanas évek ünnepeit hegédését a kerepesi úti temetőben. Az öreg primás temetésére kivonult az egész budapesti cigány kolónia s szomorú látvány volt mikor a helybeli összes cigányzenekarok gyászoló tagjai könnyes szemekkel kísérték ki utoisó útjára kedves mesterüket.

Ott voltak: Zöldy Lajos, a közelmúltban cigányprimássá lett főhadnagy, Rácz Laci Szabadkai Tegy. Karoly, Török Pista, Berkes Béla, Radics Béla, Balogh Karoly, Rácz Pali, Kóczé Antal, Farsas Pali, Banda Marcz, Muczi Lajos, Tol János, Kis Ferkó és Markó Péter mindannyian bandaikkal. A koporsót négylovas koszorúkkal gazdagon megpakolt halottas-kocsin vitték, mely előtt lovas rendőrök nyargalnak. Szomorúan erdekes kép volt, midőn az uton mintegy kétszáz cigány az elbűnt kedvencz nőit húzta a feketevel bevonat hegédűn, miközben sűrűn hallattak könyveket a szarzfara, a melyből már nem csál többé hangot szegény jó Balázs Kálmán. A közönség oly nagy számban csatlakozott a mezejhez, hogy utolsó utján elkísérje az agg primást, hogy a Kosuth Lajos-utca sarkán álló rendőr őrszem lovasrendőröket kért a rend fentartására. A sirmal Rácz Laci bandaja hamisítatlan, szívhez szóló szomorú magyar nótákat húzott annak, a cigányprimásnak, ki egyike volt azoknak, kik apáiktól meg hamisítatlan jellegvel vettek át a magyar nótát. Miközben a „Lehullott a rezgő nyárfá” című dal utolsó ütemei hangzottak, a göröngyök tompa morajjal hűlőtak a jó öreg primás koporsójára.

* Öngyilkosság az édesanya előtt. Egy fiatal, alig 22 éves ember vált meg az életől tegnap. Nehéz, győző, kínos betegség ágyba döntötte, tönkre tette egész fatársaságát, illetve életkedvét, s mind kínosabbá váló betegsége lassanként megérte benne az öngyilkosságot, melyet tegnap a kora reggeli órákban végre is hajtott. Az eset részletei a következők: Pokholcz János 22 éves fiatalember szüleinél a cserrei erdő széléen lévő tanyán lakott. A gazdasági teendőiben nagyban segítkezett nyújtott szőlőinek. Betegségének tünetei ezéltől háromévtel kezdődtek. A fiatal ember nemsoká ügyelt rá, csak mikor vesebaja már ágyba döntötte, hivatott orvost. Dacára a gondos apoltsáknak, betegsége nem javult, nőbb már szívbaja is keletkezett. A hosszú betegség kifrasztotta a különben életerős ember türelmét s így követte el végzetes tette. Tegnap kora reggel, mikor az édes anyja szokászerint a reggeliel benyitott hozzá, az ifju egy zsebkéssel szegény édes anyja személatára fekvőre a hasát. Pillanat alatt nagy vértöcsa borította el az ágyát. A megremült anya ráborult gyermekére és zokogva kérdezte, hogy mi-tette, miért hagyta el őt? De a fiu már nem felelt. Evesztette eszméletét s rövid kioldás után meghalt.

* Nagy horderjű találmányról értesít bennünket Wiesbader József frankfurti matracgyáros, egy összehajtható ruganyos matracz alakjában, mely egészségi valamint célszerűségi szempontból beható figyelmet érdemel. A matracz gyártásában ezen találmány valóságos atalakitást idéz elő, mert is arra különösen felhívjuk a figyelmet. Az új matracz két részből áll, a farészt a rugókkal és a tulajdonképeni matracz, a párnázás, mely egy könnyen kezelhető zárózatból áll es ez igen ügyesen van kidolgozva, mely felett rugók vannak erősítve. Ezen készülék olyan egyszerű, czélszerűség első pillanatra es kivilagik úgy hogy nem szükséges használhatósága, — megalapítására több szót vesztegetni. Az egész matracz két fogas által kinyílik, minden részecske alaposan tisztítható, az ágyból kiemeies fáradtság munkáj, a mihez két erős személy volt szükséges, elesik, mert a Wiesbadeni matraczokkal egy kis gyermek is elbanhatik, így az anyag sem kopik el oly hamar, mint ezélt. Kisebb javítások, mint a zsinórok szakadása, a rugók kicsi relése a matraczon könnyen eszközölhető. A frankfurti gyógyászati

kiállításán ezen matracz a legmagasabb kitüntetésben, az orvosgyelet arany érmében részesült, ugyancsak a Halle a/S. általános gyógyászati kiállításán a „nagy arany éremmel”, a hygieni kiállításán Triesztben az ezüst állami éremmel nyert kitüntetést. — Ezen matracz 17627 szám alatt Magyarországon is védve lett es a „Sanitás” szabadsalom értékesítő társaság majnai Frankfurtban illetve annak vezérképviselője Bieber es Loewy München átvette annak terjesztését. Engedélyek saját gyártásra nevezett czégtől szereshetők meg es szives tudakozódásokra azonnal válaszoltatik.

* Egy kertész az Erzsébet telepre felvetetik. Ériek zhetni dr. Balkanyi Miklós urnal

Színház.

Az énekkar megerősítése. Tekintetbe véve a nagyméltóságn m. kir. belügyminiszter urnak azon határozatát, mellyel megengedte, hogy az operákat rendszeresen előadó igazgatók, a mindkét nembeli énekkar megerősítése oyan egyéneket is működtethetnek a színpadon, a kik a színészegyesületek nem tagjai, Komjáthy Janos igazgató — bár az énekkar számban, így tehát erőben is a tavalyihoz képest gyarapodott, — hogy az opera operette es nappalozom előadások még fenyegebbé létessenek, elhatározta az alább következő felhívást közrebocsátani:

Felhívás.

Felhívom mindazon intelligens ifjakat es ifju hölgyeket, kik a színművészeti pályához magukban kedvet es tehetséget éreznek, hogy ha előleges gyakorlati megszerzése czéjából az ideai színiérvadban a debreczeni színpadon mint kardallosok es kardallosnők működni óhajtanak: ebbeli szándékukat alulírott színgazgatóknak a színház irodájában bejelenteni sziveskedjenek.

Bővebb értesítés a színhazi irodában szereshető, minden nap délutánján 4 óratól 5-ig.

Komjáthy Janos a színház igazgatója.

Görög rabszolga. A tavaly oly nagy sikert ért es annyi telt házat csinált Görög rabszolgát láttuk tegnap a tavalyinál gyengébb előadásban, minek oka nemcsak a gyenge kar, hanem főleg a két táncosnő hiánya, min az igazgatóknak minél előbb segíteni kötelezése. A czimszereplők jók voltak, kiemelhetjük Kallay Lujzát Aspisi es Környeit Diomed szerepében. Közönség, dacára a színházban uralkodó őrüsi hőségnek, nagy számmal volt.

A színház folyosója. Oyan a dalt a uram esőt, nincs köszönet benne fele kesereg száll meg bennünket mikor a színház folyosóján telt javításokról beszélünk. Ugyanis ha már az alakításnál linolumra számítottak, kár volt felszedni a padlózatot, mert arra simán szegezheték volna, míg a beton talapzatnál ez lehetetlen. Ezért puffadt fel a vált hebehupás a linoleum. — Több helyen, különösen az összekötőrészeknél felhajlott es a színházban járó-kelők egyike a másik után botlik meg benne. — Figyelemmel a közbiztonságra, talán mégsem volna helytelen, ha előrelátásból felszednék a linoleumot, annál is inkább mert már eddig több kellemenség történt, multkor egy uri nő botlott meg es esett el a dcsó szőnyegezésben, tegnap pedig egy uri ember élvezte a bukacsoslas gyönyörét. Annyi bizonyos, hogy a folyosó szőnyegezésénél más, praktikusabb es kevésbé alkalmatlan voltát is alkalmazhatták volna, még most sem késő.

Színhazi műsor.

Kedden októ. 2-án, bérlet 2. szám »B» Közönyt közönnnyel. Vigjáték 5 felvonásban. Szerdán, októ. 3-án, bérlet 3. szám »C» A koldusdiák. Nagy operette 3 felvonásban. Csütörtökön, októ. 4-én, bérlet 4. szám »A» — ujdonságul először: Névtelen levelek. Bohóza 3 felvonásban. Pénteken, októ. 5-én bérlet 5. szám »B» A kis szökvény. Operette 3 felvonásban.

Szombaton, okt. 6-án, berlet 6. szám «C» — az aradi vértanúk halálának gyásznapján: 1848. (Hadak útja). Történelmi színmű dalokkal: 9 képben.

Vasárnap, okt. 7-én, két előadás; délután 3 órákor felhelyarakkal: A szökött katonák. Eredeti népszínmű 3 szakaszban.

És a 7 és fél órákor, berletiszünetben, újdonsággal először: A csillag fia (Bar-Kochba) Énekes legenda 5 képben.

Beharangozó.

Szenélyek:

Thália	Közönség
Kritikus	Hordár
Szinügyér	A kis karhölgy
Egy bácsi.	

Thália.

Ha szárnyra kél az őszi szellő
És hullatja a levelet,
A hangulat számunkra kelő,
Igy írják a riporterek,
Lénykor mondják Tháliáról,
Hogy kordejé megnyikorog, —
Az ifjak szívét még kitarul,
S színez gyomor több nem korog.
Felülök hát Pegazusomra,
A kinek nem romlott meg a gyomra,
Vigyazza mit mond Thália,
Ki szebb, mint — volt Nafalia.

Kritikus.

Oh kedves Nagysád, mely figyelmes
A zordon művész iránt,
Hogy bűnömért így megkegyelmez.
S a bajból egyszerre kirán,
Hogy önt imadhatom továbbra,
S meg újra lebiralhatom, —
On higgye el, megnőtt a csábja,
(Ézt így mondják Nagyvaradon)
Megdeddik — én felveszem hat
A kritikának fonálját,
És tárgyilagossabbat nem lát,
Mint én leszek az angyalát!

Szinügyér.

A megnyitó ismét kö elget,
A primadonna már bivat;
A szép »müpartolodsi« elvet
Én vallom. — hja- ez így divat.

Közönség.

Szép Thaliát bármint köszöntsek,
Mit ér, ha nincs-n vagy »bevét.«
A művészeknek a közönség
Egyedül issza meg levét.
Gyakorlom és erényemet.
És feleynem erszényemet.
Igy aldozunk az ügy oltarán,
De a megkeserült akárhány!

Hordár.

Oh, csakhogy megjöttél szezon,
Tudom, hogy nem panaszkodom:
Szeremmi posta lesz elég,
Jó Thalia örizzen ég!

Kiskarhölgy.

Anyagi helyzetem zűlétebb,
Mint volt a mulban valaha.
Hogyan segítsünk? kialáltad
Hisz itt van október hava!

Egybácsi.

Az én nevem »színházi bácsi«,
Vagyok örökké szeladon,
Ki ennél többre is kíváncsi, —
Az fént talál a színpadon.
A szak tudásom óriási,
De pénzért soha nem adom.
Vagyok tekintél emre büszke,
S szívemnek van még lángja úszke.

Thália.

Vegyes hatást tett szózatom bár,
A szót nem változtatom már.
Im lám mar nyitva van a csarnok,
Jertek akármit is akartok
Van nálam vig és szomorú is,
Öröm derűje és borús is,
Van nálam ének és zene.
S ha ennél is több kelene, —
Kis irodiskreciónak árán,
Tu lépünk annak is határan,
Mű jó izlésnek tartanak, —
De óh, mit ér ez már manap?
Csak jertek, kedvnek nincs hiba,
Mi dég bohó szép Thália.
Ha szived bánatos rid g.
Ha romlott benned az ideg, —
Én mindent meg s kiigazitok,
De a »medicinam« titok.

Egybácsi.

Meggyógyítja-e? Oh, régi csuzom,
S ha e hagy a kegyetlen közszevény,
Új utra térek

Thália.

Itt az ösvény:
(Mindenki utána megy Görögtűz.)

Mongodin.

CSARNOK.

Virág-átok.

Hófehér virágot láttam az utszálon,
Hüs hajnali harmat, csillogott kelyhében.
Megtetszett — letettem.

Színes, kesi lepke szomorúan nézte,
Könyve is kicsordult, szíve is fájt érte:
»Enyém volt — letetted!«

Azóta, ejente, elkerül az álom,
Szomorúan tűnődöm egy fehér virágon,
Két, halálra bagyadt, kicsi lepkeszárnyon.

S minthogyha az éjnek halgató esendjében
Halk, panaszos szózat, szólaná ekképen:
»Kedvesedet töled így vegyek el épen.«

Jaj Istenem! Hogyha megfogna az átok!
Sirva kérlelek meg, minden kis virágot:
»Holtig szánom-banom, oh csak öt hívjatok!

Erdős Reéne.

Őszi eső.

— Irja egy nászutaszó férj, —

Ez nem őszi, ez nyári! A javából való,
forró, meleg, szuszárzó. — Másodszor nyílnak
az akácok és az orgona bokrok; bódító illat
terjeng a légben s ez nincs inyemrejt nekem.
Azt tartom: az őszi legyen őszi, virágokat sor-
vasztó, levelet pörgező. Minek ez a játék?! Ha
odafigo, a mérhetetlen magasságban megfele-
keztek arról, hogy ma már Szent-Mihály nap-
ját lakjuk, minket érjen ezért a bosszan-
kodás!?

A vadászok kopár tarlón járnak, zug az
avar, — úgy vélik. De voltaképpen másként
áll a sor. Mintha tavaszi vetést gazolnánk s
új rügyet hajtana a vágásban a galagonya.

A nyulaknak még akad menedéskül egy-
egy piros virágos, (nem is piros az, hanem
amolyan halavány rózsaszín, mint az alma
virágé!) vad mogyoró bokor, ahol meghuzhat-
ják magukat. Gyilkos puskacsővel, mért is néz-
nének szembe, szegények?!

És amott túl a dombon, tömött, érett
gerezdek mosolyognak le a szálló tőkéről.
Áldással kinalják a gazdát, ki éjt, napot egybe-
öltve fáradozott azon, hogy munkájának gyü-
mölcsét láthassa egykor.

Szép és kívánatos dolog ez mind, de nem
nekem való.

Az őszi, a virághervasztó, almokba rin-
gató édes őszi én így képzelem:

Suzár sehol, csak egy atomja se látszik.
A felhők majd a földet érik tarajos sarkanyus
csizmáikkal. Csak egy könnyű libbentés kell s
könyvekre fakadnak hamarost. Nyirkos, hideg
szél ölelgeti a megcsufított fakat; durczásan,
goromban, ahogy nem teszi egy szelmes
sem.

Az őszi rózsá, a Katóka virág letörve,
csenevészén hever, s az ablakot kipp kopp,
csendesesen veri az őszi eső.

Az eső, az őszi eső, nó, né, mit is juttat
eszembe, édes?

Ahogy kis fézkezetekből elhozatalak, még
nyíltak a völgyben a virágok. De amolyan szo-
moru volt minden es mindenki. Az apád sirni
akart, de nem tudott. Az edesanyád nem
akart sirni; de hát asszonynál, tudod, gyenge
az akarat. Sirt bizony!

Csak reánk nem ragadt a szomorúságból
egy csipetnyi sem.

A vonat, amelyen jöttük, kitégett, katto-
gott. De én ezt a kitégést, kattogást es a
felalomban hallotam.

Hisz talán idém sem volt reá, hogy hall-
jam. Amolyan melódikus nótapegetés volt
az szerietem, semmi más. Ugy na! A kerekak
amint gurultak a síneken, ritmikus ütemben
csak azt hajtogatták, Az-én-szi-ven-so-ha-
ne-le-ed-jen . . .

Sose tudtam, hogy ennek a vasszörnye-
tegnak is kedve van a nótazashoz. Vagy csak
az en heves-nődobogó szivemben keltettek visz-
hangot e szavak? Mit tudom én?

Zsongás, zsi-bongás, — ez volt mi körül-
löttem rajzott — mikor csak téged néztelek.
A szemem mohó volt, felfalt volna egy tekin-
tetével. — (Ah, milyen fenevadak ezek a
férfiak!)

Én tudom.

Hogy így kez a kézben haladunk folyton
együtt, míg életünk mécsesét el nem koppanlja
a legkegyetlenebb imperator, — a halál.

Aztán mégint má-t gondoltam.
A hitemben bizva mondtam: Gyenge
vagy, legény, nem férközhetik az hozzánk,
idomtalan lábaival nem mer atgazolni a sze-
relem rozsakoszoruján, mely bennünket övez!

Ily beszél em én. Persze magamban,
mikor a te kis hófehér kacsóidat szorongatta
a kezem, akárcsak a vaspánt!

Akkor hideg idő járta. Ólmos eső ver-
deste a kupé ablakán üvegtáblát és ott ve-
led szemben, néztem a te magasán ivelt szem-
öldöködöt, a kedves, edes arcodat; a sokat
mondó beszédés szép szemeidet.

Ahogy a gőzmozdony sűrű, fekete fátyolt
terített az utszéli fakra s ahogy az őszi eső
ott kopogott az ablakon, olyan valami édes,
olyan sejtetem volt mindez.

Igy képzeltem én. De a képzelet (rossz
kifejezés ez, mondom!) csal. Beszólnék erről
a tudósok, akik mégis sonkat esznek téval.
Nagyon bölcs és okos emberek ezek s nem
tartják véka alatt a tudományukat!

De valami édes bübaj, varázs, vagy mi
ragadt akkoron reám. A lanyhán zugó eső-
cseppek, a metsző hideg szél, mintha ébresztő
nótát fújtak volna nekem.

Ahogy a vonat kereszttől robogott a tar-
lóra perzselt rónaságon — szivemben én a
rügyfakadás édes sejtését éreztem.

Hol volt, hol nem volt, — mesét monda-
nék, hogyha mindez nem volna igaz. Úgy
éreztem én s úgy erzed te; babuka, édes! —
ki eljöttél velem messzi idegeobe, hogy ket-
tesbe izenhessünk a te portád é. — haza.

Nem, nem szeretem ezt a hivaikodó őszi.
Olyan ez, mint a kaczer asszony; ideg-óráig
tetszik, aztán megkonditha-jak fölötte a lélek-
harangot.

Mégis csak szebb, mikor így október fele
tarajos felhőtömbet renget a lég; s az őszi
eső, kipp-kopp veri az ablakot s én úgy fel-
homalyban, édes álmodásban csokolhatlak te-
ged. — Édes.

Tóth Dezső.

M. á. vasutak menetrendje 1900. május hó 1-től.

Debreczenből indul:

Útvonal	Indulás	Állomás	Idő
Budapest felé (gyorsvonal)	d. u. 4 16	Budapest	9 01
Budapest felé (gyorsvonal)	reg. 9 01	Budapest	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	d. u. 12 36	Budapest	10 27
Budapest—Nagyvárad felé	este 10 27	Budapest	3 37
P.-Ladány—Nagyvárad felé	d. u. 3 37	P.-Ladány	12 —
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden déli	déli 12 —	P.-Ladány	7 10
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este 7 10	P.-Ladány	3 09
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u. 3 09	Szatmár	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	este 7 58	Szatmár	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel 2 56	Szatmár	12 17
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u. 12 17	Szatmár	6 46
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este 6 46	Szatmár	5 22
Csak Szatmárig	reg. 5 22	Szatmár	8 22
Miskolc—Kassa felé	reg. 8 22	Miskolc	6 58
Miskolc—Kassa felé	este 6 58	Miskolc	4 01
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u. 4 01	Szerencs	5 28
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	reg. 5 28	Szerencs	5 51
H.-Böszörmény—Kassa felé	m. áll. v.-től d. u. 4 06	H.-Böszörmény	4 15
H.-Böszörmény—Kassa felé	vásártérről d. u. 4 15	H.-Böszörmény	11 20
B.-Sz.-Mihály felé	m. áll. v.-től d. e. 11 20	B.-Sz.-Mihály	11 29
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről d. e. 11 29	B.-Sz.-Mihály	4 42
Füzes-Abony felé m. á. v.-től	reg. 4 42	Füzes-Abony	5 —
Füzes-Abony felé vásártérről	reg. 5 —	Füzes-Abony	4 16
Ohat-Köcs—Polgár felé m. á. v.-től	d. u. 4 16	Ohat-Köcs	4 27
Ohat-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u. 4 27	Ohat-Köcs	8 35
Derecske—Nagy-Léta felé	reg. 8 35	Derecske	4 21
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u. 4 21	Derecske	

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u. 1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este 8 10
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	este 5 45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este 9 40

Budapestről Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg. 6 50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg. 9 15
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u. 1 55
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este 7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este 9 15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e. 11 44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u. 3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este 6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel 2 33
Budapest felől	reg. 7 40
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg. 5 14
M.-Sziget—Szatmár felől	reg. 7 51
" " " " " "	d. u. 12 16
" " " " " "	d. u. 3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este 10 12
Csak Szatmárról	este 45 68
(gyorsv.)	este 46
Kassa—Miskolc felől	reg. 8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől déli	12 07
Kassa—Miskolc felől	este 7 58
" " " " " "	reg. 8 07
" " " " " "	reg. 8 07
B.-Sz.-Mihály—Kassa felé	este 6 52
H.-Böszörmény felől	este 6 41
" " " " " "	d. u. 3 22
" " " " " "	d. u. 3 30
F.-Abony felől vásártérről	d. u. 5 27
" " " " " "	d. u. 5 36
Ohat-Köcs—Polgár felől vásártérről	reg. 7 50
" " " " " "	reg. 8 —
Derecske—Nagy-Léta felől	reg. 7 18
" " " " " "	d. u. 3 18

KÖZGAZDASÁG.

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. okt. 2. Magyar elsőrendű Óreg nehéz (páronként 400 kgm felüli) — kr. Közép p. kint 300—340 kg. sulyban — kr. 320 kilóg sulyban Fialal nehéz (páronként 320 kg. 97—98 kr. Fialal könnyű páronként 250 kg. sulyban 98—99 krig. Szerbiai: Nehéz p. kint 260 kg. sulyban 95—96 krig.

Sertéslétszám: 1900. évi okt. hó 2. napján volt készlet 37687 darab, okt. 2. felhajtattott 1728 drb. 1900 okt. 2-én elszállított 392 drb. okt. 2-ára maradt 38141 drb.

Budapesti gabonátözsde.

okt. 2.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzesei a következők

Bursa	Mérték	100 kg.		100 kilogramm ára	
		frttól	frttig	frttól	frttig
Ciszavidéki	o	76	7.35	80	7.65—07.75
"	"	77	7.35	81	7.65—07.75
"	"	78	7.50	82	7.65—07.75
Fehérmegyei	"	79	7.55	80	7.65—07.75
"	"	76	7.25	80	08.05—08.25
"	"	77	7.45	81	08.05—08.25
"	"	78	7.60—07.90	82	08.90—08.95
Est vidéki	o	79	7.70	81	07.85—08.05
"	"	79	7.10	80	07.90—07.95
"	"	76	7.30—7.25	81	07.95—07.95
Bánsági	o	78	7.45	82	7.80—08.00
"	"	79	7.35—07.45	81	0.90—0.90
Bácskai	o	76	7.40—07.50	80	0.90—0.90
"	"	77	7.55—7.25	81	0.90—0.90
"	"	79	0.90—0.90	82	0.90—0.90
"	"	0.90—0.90	80	0.90—0.90	0.90—0.90
"	"	0.90—0.90	81	0.90—0.90	0.90—0.90

	Mm. hekt.-ben	Arslógram
Rozs elsőrendű	70—72	6.75 6.95
" másodikrendű	—	6.70 6.80
Árpa takarmánynak	60—62	5.90 6.10
" égetni való	62—64	5.50 5.80
" serfözde	64—66	0.00 0.00
Zab	—	5.30 5.70
Tengeri búza	39—41	6.40 6.50
" mas nemű	—	0.00 0.00
Repce búza	—	13.50 14.00
Köles	—	5.70 5.80

Nyilt-tér.

Borivóknak — kik a bort savanyúviz-mézel sze-
retik vegyíteni, mindenképp itt a
MATTONI-FELÉ
GISSHÜBLER
legfőbb borivó
SÁVANYÚVIZ
Készíthető. E víz kömbösíti a bor savát és az italnak kellemes, ingerlő mellékhatást ad, annélkül, hogy azt fokozta festené.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).
Idény április hó 15-től október hó 15 ig.
Kiváló gyógyhatással bír
női bajokban és altesti bántalmakban.
Rendelő orvos dr. POLGÁR EMIL
Egészséges fekvés. — Jutányos lakások. — Jó vendéglő.
Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Pénztárosnő felvétetik **Kontak Géza** fűszerüzletébe írásbeli ajánlatok okt. 4-ig személyesen adandók át.

Ház a Kossuth utcában családviszonyok folytán jutányosan eladó, esetleg bérbeadó. — Értekezhetni Kossuth-u. 31. Szvator.

Templomülés a debreczeni Deák Ferencz-utcai izr. templomban köz-phajó 3-ik pad, I. sz. sarok ülés örök áron eladó. — Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Eladó ház. Kossuth-u. 42. sz. új emeletes ház jutányos áron eladó, esetleg kisebb ház vagy földbirtokkal cserélhető.

Ócska vasat, ócska vaskályhakat legmagasabb áron vesz Klein Jakab Piac-u. 26. a nagytrafik udvarban.

Férfi ruhák tisztítását és javítását 1 óra 20 krtól fejbb úgy férfiruhák aralakítását a legolcsóbb áron eladók Hubay és Pál férfi szabók és férfi ruha tisztítók. Szt.-Anna-u. 3.

Vas és eszerépkályhák reperálását, felállítását, csövek behatását jutányos ártért elfogadom. **Szilágyi Gábor** kályhas, Hatvan-u. 9. sz.

Szőlőföld vétel részlettörlesztésre. Közel a városához, immunis homokon, mintegy 33 holdnyi területű fölvetelre tarsakat keresek. Előjegyezhetni félholdanként is. Szobeli, vagy írásbeli részletes felvilágosítással szívesen szolgál: **Cs. I. pacsirta u. 49. sz.**

Haszonbérlet. Mike-Percs határban 120 hold (1200 □ öl) tagbirtok épületekkel 1901. év Augusztustól több évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Varga-u. 7. sz. a háztulajdonosnénál. (48.)

Eladó ház. Boldogfalva-utca 3-ik sz. ház családi viszonyok miatt jutányos áron eladó. Értekezhetni úgyrott.

Alapított 1865-ben.

A legszolidabb gyártmányú új és átjártzott **ZONGORÁK,** **PIANINÓK** és **HARMÓNIUMOK** legolcsóbban kaphatók tökéletes jótállás mellett **HECKENAST GUSZTÁV** hírneves zongora eladási intézetében.

Budapest, most IV. Diella-tér 2. sz. (a Váci-utca sarkán)

Ehrbar es. és. kir. udvari zongora-gyár, továbbá Schiedmayer és fiai stuttgarti udvari zongora-gyár és Thuringia Organ Co. harmonium-gyár, egyedüli képviselője Magyarországon. Árjegyzék ingyen.

Lüsster köpeny
6 frt.

Ing blous
1 frt.

Őszi kabát, selyem
béléssel 5 frt.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltöket és
diszített női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszített
női kalap 3 frt.

Búr kalap
2 frt.

Selyem ernyő
2 frt.

Erzsébet szőlőtelep.

Szőlővessző eladás.

A gr. Dégenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező „Erzsébet” szőlőtelep kiűnő minőségű fajtiszta szőlővessző terméséből ez évben mintegy 500.000 darab eladó és pedig:

I. Két éves gyökeres.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagy burgundi és kövidinka őszi szállításra ezrenként 20 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 22 korona.

II. Sima vessző.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagy-burgundi, kövidinka, ezerjő és zöld szilváni őszi szállításra ezrenként 5 kor. 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 7 korona.

III. Csomogó szőlővessző.

Fehér és piros chasselas és passatutti őszi szállításra ezrenként 10 kor., 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 12 koronáért.

Nagyban vásárlásnál 10% engedmány.

A megrendelés eszközölhető az „Erzsébet” szőlőtelep irodájában Debreczen, Kossuth-u. 32.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 68. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, löher-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kasszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

2 1/2 egész 12 lóerős, szalmakaszalók, konkolyozók, kasszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrő-malmok, egyetemes acsél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni tőrzsigyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és cséplőgép-gyára.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.